

Subsemnatul Pavel Alexandru Dorin, Doctor în Teatru prin ordinul ministrului educației naționale nr. 3356 din 21.03.2018, actor independent, colaborator la mai multe teatre din București, candidat pentru postul de Lector, în cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică "I. L. Caragiale" București, Facultatea de Teatru, Departamentul de Arta Actorului, prezint următorul proiect de dezvoltare a carierei universitare.

## • ACTIVITATE DIDACTICĂ

Am absolvit Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică "I. L. Caragiale" din București în anul 2008 la clasa prof. univ. dr. Florin Zamfirescu, grupa coordonată de Valeria Sitaru, mai apoi de Mircea Rusu și Magda Catone. În anul 2010 am absolvit masteratul de Arta Actorului, specializarea pedagogie, din cadrul aceleiași universități susținând lucrarea de disertație "În căutarea esenței pierdute – un dialog (imaginar) cu Peter Brook", coordonată de prof. univ. dr. Adriana Popovici. Lucrarea a fost apoi publicată în Caietele Bibliotecii UNATC și a devenit un punct incipient al cercetării mele aprofundate în domeniul pedagogiei de teatru, cercetare reflectată ulterior în studiile din cadrul școlii doctorale, precum și în teza de doctorat.

Între 2010 și 2013 am fost doctorand în cadrul Școlii Doctorale a UNATC, având ca îndrumător pe prof. univ. dr. Olga Delia Mateescu. În această perioadă, precum și în cea anterioară (cea din timpul celor doi ani de masterat), am făcut practică în lucrul cu studenții de la clasa de Arta Actorului la clasa coordonată de prof. univ. dr. Florin Zamfirescu și apoi la clasa coordonată de prof. univ. dr. Adrian Titieni, grupele coordonate de Marela Jugănaru și Mihaela Sârbu. În septembrie 2017 am susținut teza de doctorat cu titlul "Fundamentele construcției relației scenice", coordonator științific prof. univ. dr. Olga Delia Mateescu, iar în 2018 am obținut titlul de doctor prin ordinul de ministru nr. 3356 din 21.03.2018.

Pe lângă practica de la clasele de Arta Actorului, în perioada studiilor de licență și a celor de masterat și doctorat am fost invitat ca trainer sau membru al juriului la peste 30 de ediții ale unor festivaluri de teatru pentru adolescenți la nivel național, dintre care amintesc Festivalul de Teatru în limba engleză T4T Timișoara (la care am fost invitat de două ori și în calitate de membru al juriului), Festivalul de Teatru I.D. Fest Bacău, Festivalul MagicFest

Suceava (unde de asemenea am fost membru al juriului), Festivalul AmfiTeatru Botoșani (tot în calitate de membru al juriului) și la 8 ediții ale Festivalului Național de Teatru Tânăr Ideo Ideis din Alexandria. Mulți dintre participanții cu care am lucrat la aceste festivaluri au devenit apoi studenți ai universităților de arte teatrale din România, apoi actori, iar unii dintre ei mi-au devenit ulterior și parteneri de scenă.

Toate atelierelor pe care le-am susținut de-a lungul anilor au stat întotdeauna sub semnul principiilor deprinse în cursurile din cadrul universității (atât cele la care am participat în calitate de student sau masterand, cât și cele la care am participat din postura de ucenic pedagog). Rezultatul a fost o aplicare solidă a conceptelor teoretice și abilităților practice deprinse în anii de studiu sau practică, atelierelor mele fiind întotdeauna bazate pe importanța educației și dezvoltării personale prin jocuri teatrale, a lucrului în echipă, a concesiilor și cooperării, a transformării unui text într-o realitate obiectivă, credibilă și inteligibilă.

În anii 2021 și 2022, am fost invitat de directorul de scenă Victor Ioan Frunză (cu care am colaborat în calitate de actor la peste 20 de spectacole) să fiu regizor secund la cele trei spectacole pe care le-a coordonat în cadrul Masteratului de Artă Actorului: *Portugalia*, de Zoltan Egressy, *Rinocerii*, de Eugen Ionescu și *Trilogie din Belgrad*, de Biljana Srbljanovic. Am avut ocazia să lucrez cu masteranzi pe care îi cunoscusem deja în calitate de studenți (din timpul anilor de practică în calitate de doctorand), precum și cu oameni pe care nu îi cunoscusem anterior, unii dintre ei fiind absolvenți ai altor universități de profil din România. Faptul că și repetițiile cât și spectacolele au fost găzduite de către Teatrul Metropolis din București le-a dat studenților o idee despre cum arată lucrul într-un teatru profesionist (de la personalul tehnic până la atmosfera unui teatru așa cum se vede și simte ea din culise și de pe scenă). Direcția de scenă semnată de Victor Ioan Frunză le-a arătat cam cum lucrează un regizor profesionist cu actorii săi, lucru care mi se pare extrem de util pentru cei care urmează studiile aprofundate, având în vedere depărtarea lor iminentă de protecția pe care o oferă un mediu sigur ca UNATC și apropierea rapidă de mediul teatrului profesionist – separarea de profesor/mentor și învățarea modului de lucru cu regizorul. Activitatea mea în calitate de regizor secund s-a concentrat în fiecare etapă a lucrului la aceste trei spectacole pe lucrul cu actorul, pe încercările mele de a-i face să înțeleagă că trebuie să-și păstreze curajul dobândit în școală, pe gradul de libertate și responsabilitate pe care fiecare dintre ei și toți împreună ar trebui să îl aibă în cadrul constrângerilor pe care le impune un spectacol de teatru. Citind câteva din lucrările lor de dizertație, am putut să observ satisfacțiile, uimirea și, de ce nu, nemulțumirile lor în raport cu procesul de lucru la aceste trei spectacole. Toate acestea, precum

și fiecare repetiție în parte (asistându-l pe domnul Victor Ioan Frunză, sau uneori lucrând singur cu ei) au fost lecții de comunicare, încredere și, din nou, respectare a principiilor dobândite în timpul anilor de studiu, practică pedagogică și practică teatrală.

Îmi propun ca în anii ce urmează să continuu cercetarea mea permanentă asupra importanței relațiilor scenice și asupra fundamentelor construcției unei relații scenice, astfel încât teza mea de doctorat să poată deveni, după publicare, un instrument teoretic solid pentru orice viitor actor. De asemenea, în cadrul activităților cu studenții actori, voi urmări să îmi îndeplinesc obligațiile didactice conform cerințelor impuse de Strategia Națională pentru Învățământ Superior și angajamentelor asumate de UNATC "I. L. Caragiale" București referitor la calitatea predării și cercetării științifice universitare. În lucrul cu studenții îmi voi propune întotdeauna respectarea tuturor principiilor mai sus amintite, un tip de pedagogie axat pe comunicare și încredere reciprocă, încurajare și libertate de creație. Toate exercițiile, jocurile teatrale și temele de studiu ce includ scene din dramaturgie românească și universală, clasică sau contemporană, vor sta întotdeauna sub semnul principiului "procesul, nu succesul". Unul din obiective va fi ca studenții să își pună întrebări referitoare la fiecare temă de studiu, la fiecare noțiune, la fiecare concept sau principiu învățat, pentru că "întrebarea e întotdeauna mai importantă decât răspunsul", așa cum spune Andrei Șerban.

Cea mai importantă lecție de pedagogie de arta actorului pe care am primit-o în timpul anilor de studiu la masterat (în cadrul unui curs de pedagogie) a fost de la profesoara Adriana Popovici: "În pedagogia de teatru e important să iubești omul mai mult decât teatrul". Am încercat și voi încerca în fiecare curs să mă întorc la acest principiu care stă la baza credințelor mele despre ce înseamnă lucrul cu un student actor. De aceea voi încerca întotdeauna să înțeleg și să respect nevoile fiecărui student în parte, precum și ale colectivului ca întreg, ca ei să înțeleagă și să se înțeleagă fiecare pe sine și unii pe ceilalți, să ofer fiecăruia șansele și încrederea de care are nevoie pentru a se putea dezvolta ca om și profesionist în timpul anilor de studii și în vederea formării și auto-formării lor ulterioare anilor de studiu, și, de asemenea, să îi pregătesc pentru realitatea mediului teatral profesionist din România, realitate atât de diferită de mediul sigur și confortabil pe care îl oferă școala de teatru.

Nu în ultimul rând, îmi propun să mă integrez (în sensul unei participări active) în inițiativa demarată de Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică "I. L. Caragiale" București referitoare la introducerea materiei Teatru în școli la nivel național. Artele și educația artistică pot crea și transmite tinerilor (indiferent de domeniul în care vor activa

ulterior studiilor care îi vor pregăti pentru orice profesie își vor alege) valori culturale ale comunității, precum și tehnici și mijloace de exprimare a propriului lor potențial artistic. ”Valoarea artei în plan formativ este relevantă prin aceea că presupune o activitate umană conștientă în care o persoană își manifestă pe deplin capacitatea de a interveni, de a observa, de a manipula forme, idei sau experiențe proprii” (Arano Gilbert, 1993, citat în *Arta în școală*, coordonatori Mihai Iacob și Angelica Mihăilescu, 2016). Aceste capacități enumerate de Gilbert sunt calități nu doar ale viitorilor profesioniști în domeniul teatrului sau al artelor în general, ci iată că printr-un proces de educație artistică, pot deveni accesibile oricărui tânăr în propriul său proces de dezvoltare personală și a potențialului său creator, indiferent de domeniul de activitate. De aceea îmi propun acest tip de participare activă în implementarea acestui proiect în școlile din România și mă voi strădui să ajut în toate formele posibile la devenirea lui o realitate de necontestat pentru viitoarele generații.

În încheierea acestei părți a propunerii mele de dezvoltare a carierei universitare voi introduce un citat pe care îl consider extrem de relevant pentru idealurile mele privind o carieră pedagogică: ”Visez o școală în care să nu se predea, la drept vorbind, nimic. Să trăiești liniștit și cuviincios, într-o margine de cetate, iar oamenii tineri, câțiva oameni tineri ai lumii, să vină acolo spre a se elibera de tirania profesoratului. Căci toți și totul le dau lecții. Totul trebuie învățat din afară și pe dinafară, iar singurul lucru care le e îngăduit din când în când e să pună întrebări. Dar nu vedeți că au și ei de spus ceva, de mărturisit ceva? Și nu vedeți că nu avem întotdeauna ce să le spunem? Suntem doar mijlocitori între ei și ei înșiși” (Constantin Noica, *Jurnal filozofic*). Acest citat a fost motto-ul lucrării mele de disertație. De aceea preocupările mele pedagogice constante încă din anii de studiu vor orbita în jurul acestei idei. Lăsând la o parte exagerarea voită a filosofului Noica, o idee aplicabilă pedagogiei de teatru se desprinde în mod evident din această viziune asupra Școlii: să lăsăm și să ajutăm studentul de teatru să mărturisească și să se mărturisească. Să devenim acești mijlocitori între ei și ei înșiși. E poate cel mai important.

- **ACTIVITATE PROFESIONALĂ ȘI DE CERCETARE**

Ulterior absolvirii studiilor de licență am fost distribuit într-un spectacol montat de unul dintre profesorii coordonatori de la masteratul de Arta Actorului, regizorul Gheorghe Colceag, dramaturg. A fost prima experiență într-un teatru profesionist, cu un regizor cu experiență (anterior mai jucasem la același teatru într-un spectacol montat de un coleg de an, de la clasa paralelă de regie – Andrei Grosu, devenit între timp un important promotor și creator de teatru independent, fondator al unTeatru). Experiența rolului din spectacolul lui Gheorghe Colceag, deși un rol episodic, a fost extrem de relevantă în formarea mea ca actor. Era prima ocazie de a juca alături de colegi mai mari, actori consacrați, precum și alături de profesori din UNATC. A fost momentul definitiv pentru a dovedi că bazele și principiile pe care le dobândisem în cadrul școlii de teatru erau asimilate și asumate de către mine ca actor profesionist. Ocazia de a juca alături de colegi și profesori din UNATC, în acel moment unică datorită momentului în care mă aflam ca actor profesionist, a devenit o ocazie de a urmări profesioniști adevărați (îi dau exemple pe Lucian Iftime, Vlad Logigan, cât și pe profesorii Doru Ana, George Ivașcu, Marius Gâlea și Radu Gabriel) confruntându-se la rândul lor cu dilemele și dificultățile cu care se confruntă studenții. Evident, experiența lor, activitatea pedagogică și profesională, făceau să pară că aceste dileme și dificultăți pe care studenții le depășesc după zile sau săptămâni de chinuri erau depășite de ei mult mai repede și fără prea mult efort. Poate că era doar o aparență. Cert e că întrebările și piedicile pe care ni le puneam sau și le puneau lor (judecând retrospectiv) erau aceleași. Și vor fi întotdeauna aceleași. Cu fiecare rol o luăm de la capăt.

Această primă experiență alături de colegi mai mari și profesori a fost succedată, în mod norocos, de multe altele. Am jucat de atunci în aproape treizeci de spectacole, în teatre de renume din capitală, precum Teatrul Bulandra, Teatrul de Comedie, Teatrul Metropolis, Teatrul Dramaturgilor Români. Am jucat în spectacole pe texte clasice și contemporane. Am jucat roluri principale și secundare în spectacole cu piese de Cehov, Shakespeare sau Moliere. Am lucrat cu regizori importanți ca Andrei Șerban (Lvov în *Ivanov* de Cehov la Teatrul Bulandra, alături de actori ca Victor Rebengiuc, Vlad Ivanov, Marius Manole, Dana Dogaru sau Cornel Scripcaru), Claudiu Goga (Treplev în *Pescărușul* de Cehov la Teatrul de Comedie, alături de Vladimir Găitan, Emilia Popescu și Mirela Opreșor), Victor Ioan Frunză (cu care am lucrat la peste douăzeci de spectacole).

Multe din spectacolele în care am jucat au fost selectate în prestigioase festivaluri naționale sau internaționale, precum Festivalul Național de Teatru, Festivalul Dramaturgiei Românești de la Timișoara, Festivalul Dramaturgiei Contemporane de la Brașov, Festivalul de Comedie de la Galați, Festivalul de Teatru de la Oradea, FestCo din București (festival la care am obținut și premiul pentru cel mai bun actor într-un rol secundar pentru rolul Urecheatu din spectacolul *Mobilă și durere* de Teodor Mazilu, montat la Centrul Cultural pentru UNESCO "Nicolae Bălcescu" din București, direcția de scenă Victor Ioan Frunză), Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu. *Amadeus* de Peter Shaffer, montat la Teatrul Metropolis de același Victor Ioan Frunză, a obținut Premiul Uniter pentru cel mai bun spectacol. De asemenea în 2015, alături de o parte din colegii mei, am primit Premiul secțiunii Teatru la prima ediție a galei Premiilor Matei Brâncoveanu.

În ceea ce privește filmul, cariera mea nu numără atâtea roluri importante ca cea de actor de teatru, însă au existat rezultate și reușite și în acest domeniu. Un premiu al publicului la Festivalul Cinemaiubit (pentru scurtmetrajul *Outrageously Disco*, în regia lui Nicolae Constantin Tănase), un Premiu al publicului pentru cel mai bun scurtmetraj românesc la Festivalul Internațional de Film Anonimul de la Sf. Gheorghe (pentru scurtmetrajul *Datoria*, regia Andrei Redinciuc), precum și selecții la TIFF și același Festival Anonimul, alături de o nominalizare la premiile GOPO pentru cel mai bun scurtmetraj românesc (pentru *Extravangazia mare, blat subțire, sos iute*, regia Andrei Redinciuc, film în care joc unul din rolurile principale).

Acest lung excurs de prezentare a unora din realizările mele profesionale nu își propune altceva decât să demonstreze că ceea ce mi-aș dori a fi o carieră de pedagog în Arta Actorului e pe deplin completată de o carieră de practician în domeniu, lucru care poate fi valoros, sau cel puțin folositor studentului actor. Practicarea acestei profesii la cel mai înalt nivel, în teatre cu tradiție, alături de actori importanți, lucrând cu regizori importanți, au creat niște standarde care definesc modul în care îmi propun să lucrez cu studenții care își doresc să devină actori profesioniști. Experiența scenică mă va ajuta să îi apropiez pe studenții actori de domeniul în care vor să profeseze, oferindu-le sfaturi practice dublată de o cunoaștere teoretică dovedită în anii de practică, ca și în lucrarea de disertație (pe care o consider un ghid util și necesar oricărui aspirant în acest domeniu – și care, sper, va deveni un suport de curs pentru înțelegerea principiilor pedagogice din creația și lucrările lui Peter Brook) și în teza de doctorat (care, împreună cu cercetarea permanentă a domeniului, va duce, îmi propun, la crearea unui curs specific destinat înțelegerii și construcției relațiilor scenice).

În complementaritate cu activitatea practică profesională (continuarea profesării la cel mai înalt nivel în teatrele din România, în spectacole de o calitate artistică ridicată), îmi propun în termen de câțiva ani, ca activitate de cercetare permanentă, dezvoltarea unui curs de Lectură a Textului Dramatic, destinat studenților de la clasele de Arta Actorului. Necesitatea unui astfel de curs mi se pare evidentă, în condițiile în care am observat în ultimii ani dificultățile cu care se confruntă tinerii studenți în momentul citirii unor scene din orice tip de dramaturgie, fie ea contemporană sau clasică, românească sau universală. Scopul cursului ar fi înlesnirea citirii unui text la prima vedere (prin exerciții specifice și crearea unei bibliografii de specialitate), crearea unui mecanism specific de a găsi logica unui text dramatic (importanța didascalilor, când și cum avem voie să le contrazicem, metoda backtracking – provenită din informatică, acțiuni implicite, dar necesare, paradoxul, lejeritatea lecturii, implicarea în situație chiar de la primele lecturi, drumul către înțelegerea treptată a lumii propuse de dramaturg, adaptarea la cerințele coordonatorului/regizorului fără a pierde libertatea de creație, etc.). Experiența practică de actor și pedagog mă va ajuta în stabilirea pilonilor principali pentru crearea unui astfel de curs, pe care eu îl consider pe cât de util, pe atât de necesar.